

Verslag van de vergadering van de taskforce d.d. 15 december 2020

Aanwezig:

Alexander Rinnooy Kan (vz.), Corry den Rooijen (projectleider), Nadia Khan (toehoorder vanuit het Ministerie van VWS), Anneloes van Baar, (Opleidingsraad en hoofdopleider Gz), Hans de Veen, beroepsverenigingen NIP, NVO, NVGzP, NVP (bestuursvoorzitter NIP), Eddy van Doorn (brancheorganisaties), Agneta Fischer (DSW), Jaap v.d. Pol (opleidingsinstellingen psychologische BIG-beroepen), Wim Stegehuis (toehoorder vanuit het Ministerie van OCW)
Bij bespreking van agendapunt 2: Maurice Heck en Koen Füssenich (Capaciteitsorgaan)

Verslag: Margriet Vreeswijk

Locatie: De vergadering vindt via ZOOM plaats.

1. Opening en vaststelling agenda

Opening

De voorzitter opent om 18.30 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

In het bijzonder wordt Wim Stegehuis welkom geheten, toehoorder namens het Ministerie van OCW. Wim Stegehuis werkt bij de afdeling bekostiging onderzoek en zorg van het team Hoger Onderwijs. Wim Stegehuis stelt zichzelf voor.

Wim Stegehuis zal tevens als toehoorder aanwezig zijn bij de vergaderingen van de werkgroep LTA (**actie**).

Vaststelling agenda:

De agenda zal zoals voorgesteld behandeld worden.

2. Toelichting Capaciteitsorgaan op raming Gz-psychologen

Maurice Heck en Koen Füssenich zijn aanwezig om een toelichting te geven op de raming van het capaciteitsorgaan.

Het capaciteitsorgaan doet de raming voor 6 beroepen in de geestelijke gezondheidszorg. De laatste volledige raming dateert van 2018.

Onlangs heeft een bijstelling van de raming plaatsgevonden.

Het capaciteitsorgaan raamt het aantal opleidingsplaatsen dat nodig is om over een aantal jaren een evenwicht te hebben tussen zorgvraag en zorgaanbod. Door het capaciteitsorgaan wordt geredeneerd vanuit de zorgvraag aan de beroepsgroepen voor de raming. Partijen uit het werkveld (waaronder NIP, NVP, NVGzP, GGZ-Nederland, vLOGO, zorgverzekeraars) hebben zitting in een Kamer van het capaciteitsorgaan en geven input vanuit het werkveld. In deze Kamer wordt op basis van verschillende verzoeken bepaald hoe de zorgvraag verandert en dus hoeveel er opgeleid moet gaan worden.

Het capaciteitsorgaan kan gezien worden als een adviserend procesbegeleider en volgt de consensus in het werkveld.

Een advies ter zake wordt aan de minister van VWS gegeven (Raymond Knaap/Nadia Khan). Het Ministerie van VWS beslist vervolgens hoeveel budget beschikbaar gesteld wordt voor het bekostigen van opleidingsplaatsen.

De taskforce-leden vonden de toegestuurde informatie van het capaciteitsorgaan verhelderend.

Het capaciteitsorgaan raamt niet voor de masterpsychologen. De opdracht voor het ramen voor een bepaald beroep komt van het Ministerie van VWS.

Op het moment dat het werkveld het met elkaar eens is dat de masterpsycholoog vervangen moet worden door de gz-psycholoog en in welke mate, dan zal dit meegenomen worden in de raming. Het capaciteitsorgaan raamt op basis van de toekomstige zorgvraag. Het Capaciteitsorgaan heeft zelf geen inhoudelijke mening over de wijze waarop de zorg moet worden ingericht en volgt de consensus in het werkveld en officiële regelingen en afspraken.

De voorzitter geeft aan dat het uitgangspunt is dat degenen die behandelen/zorg verlenen minimaal een BIG 3-kwalificatie moeten hebben.

De eerstkomende raming zal verschijnen in het najaar van 2022. Daarna gaat het instroomadvies over het aantal opleidingsplaatsen naar het Ministerie van VWS. Het Ministerie van VWS neemt op basis van het advies een beslissing over het beschikbare budget (dit proces duurt ca. 2 jaar).

Belangrijk is te bepalen wat de taken van de masterpsychologen zijn.

Vele studenten stromen uit de klinische masteropleiding uit. Als voor een aangesloten opleidingstraject gekozen wordt, dan vindt de Taskforce dat er een aansluiting moet zijn tussen de masteropleiding en de gz-opleiding.

Op dit moment werken masterpsychologen in de zorg maar het is niet duidelijk hoe en hoeveel. Een onderzoek lijkt dus van essentieel belang om dat in kaart te brengen.

De vraag wordt gesteld hoe het bepalen van de toekomstige zorgvraag tot stand komt.

Het capaciteitsorgaan begint met het vaststellen van het huidige zorgaanbod. Vervolgens worden onderzoeken uitgezet en wordt met betrokken partijen en het werkveld in overleg gegaan. Op basis van demografie, vakinhoudelijke - (zorgstandaarden) en sociaal-culturele aspecten wordt de zorgvraag bepaald. Ook veranderingen in de zorg worden daarbij meegenomen, als daar consensus over is bij het werkveld.

Op basis van alle gegevens wordt een raming opgesteld over de zorgvraag over 12 jaar. Daarbij wordt ook de onvervulde vraag meegenomen.

Er is nu een bepaald zorgaanbod en er zijn wachtlijsten. Er is dus meer behoefte aan zorg dan beschikbare capaciteit.

Bij masterpsychologen gaat het volgens het Capaciteitsorgaan om verticale substitutie van de gz-psycholoog. Als masterpsychologen vervangen moeten worden door gz-psychologen dan betekent dat de behoefte aan gz-psychologen gaat toenemen en er dus meer opleidingsplaatsen moeten komen.

De voorzitter geeft aan dat een deel van de behoefte aan gz-psychologen door een EVC-procedure vervuld kan worden; personen die in het “stuwmeer” zitten.

832 gz-opleidingsplaatsen is het laatste bijgestelde ramingsadvies voor de gz-psycholoog. Over 12 jaar betekent dat dat er bijna 10.000 gz-psychologen opgeleid zijn.

Of deze gz-psychologen er komen via het EVC-traject of via de reguliere gz-opleiding, is niet relevant voor het capaciteitsorgaan.

Wel zal de opleidingsduur korter kunnen zijn als er meer met EVC-trajecten gewerkt wordt. Hier wordt dan rekening mee gehouden in de raming.

Maurice Heck zegt dat wanneer de taskforce met een oordeel komt over de positie van de masterpsycholoog in het werkveld en er vervolgens consensus is in het werkveld, dit meegenomen kan worden in de komende raming (2022).

Aangegeven wordt dat er voor de volgende raming van 2022 in elk geval de volgende drie significante feiten voorzien worden rondom de beroepen in de geestelijke gezondheidszorg (aanvulling van MH: De ontwikkelingen zijn soms breder dan alleen voor de sector ggz en gelden dan voor de beroepen die ook in de ziekenhuizen, verpleeghuizen etc. werken):

- Invoering van het zorgprestatie model;
- Aanvaarding van het kwaliteitsstatuut;
- Aanvaarding van de nieuwe beroepenstructuur.

Dit zou meegenomen kunnen worden in de raming van 2022.

Het Capaciteitsorgaan kan dit echter alleen meenemen als er consensus is in het werkveld.

3. Verslag en actielijst vergadering d.d. 28 oktober 2020

Verslag

De leden van de taskforce gaan akkoord met het verslag.

Blz. 2, laatste alinea:

Aangegeven wordt dat jaarlijks 2800 masterpsychologen (inclusief 1200 pedagogen) instromen in een klinische masteropleiding. Het gaat echter om de uitstroom. Ca. 2300 personen stromen uit.

Actielijst

Geen op- of aanmerkingen.

4. Stand van zaken werkgroep KTA

Op 26 november 2020 is de werkgroep KTA bijeengewees. Een verslag van dit overleg is toegevoegd. De ondersteuning is geregeld (Peter van Drunen).

Aangegeven wordt dat gesproken is over het “stuwmeer”. Met de huidige uitstroom vanuit de universiteit wordt het stuwmeer in stand gehouden.

Het stuwmeer moet goed meegenomen worden in deze transitie. Een EVC-traject zou een oplossing kunnen zijn.

Het plan connectie (Nijmegen) wordt gezien als een mogelijke oplossing voor een betere aansluiting tussen master-/ Gz-opleiding. De vraag is hoe de praktijkinstellingen mee kunnen gaan in dit traject. Gesproken is over een traineeship als tussenfase. Echter dit past niet bij een directe aansluiting.

Er wordt door de werkgroep KTA nu gedacht aan een maximale tussenfase tussen master- en Gz-opleiding van 6 maanden.

De werkgroep heeft verschillende subwerkgroepen ingesteld:

- Onderzoek naar mogelijke aanpassingen in de bachelor- en masteropleiding om beter aan te sluiten op een directe aansluiting Gz-opleiding.
- Implicaties van directe aansluiting voor de opleidingsinstellingen en de praktijkopleidingsinstellingen

Begin januari 2021 zullen de resultaten van de werkgroepen gedeeld worden in de werkgroep KTA.

Er zijn zorgen over kwaliteitsverlies bij de instroom in de Gz-opleiding. Voorts speelt dat de praktijkopleidingstellingen de mogelijkheid willen hebben om mee te kunnen selecteren bij de kandidaten voor de Gz-opleiding.

Het is belangrijk draagvlak te creëren bij de praktijkopleidingsinstellingen.

Er wordt overlap gezien met het werk van andere werkgroepen. Gesproken wordt over de vraag of er een risico van dubbelwerk is.

Corry den Rooijen is betrokken bij alle werkgroepen; zij houdt dubbelingen in de gaten.

De KTA-werkgroep bekijkt de mogelijkheden van een directe logistieke aansluiting tussen masteropleiding en Gz-opleiding. De LTA-werkgroep heeft ruimte om alternatieven te overwegen.

Er wordt voor gepleit de belangen van alle partijen daarbij mee te nemen: praktijkopleidingsinstellingen, opleidingsinstellingen en universiteiten.

Er moet gekeken worden naar de gehele opleidingsketen van bachelor naar specialist: een geïntegreerde opleidingsketen. Dat is het lange termijn perspectief.

Dit zal aan de orde komen in de LTA-werkgroep.

Vanuit de huidige modellen moet gekeken worden naar de realisatie van een betere aansluiting tussen master – en Gz-opleiding (KTA-werkgroep).

5. Stand van zaken werkgroep EVC

Jaap v.d. Pol doet verslag van de ontwikkelingen bij de werkgroep EVC.

De werkgroep denkt na over een EVC-traject en een vrijstellingstraject. Er wordt geïnventariseerd welke vrijstellingen gegeven kunnen worden.

Een assessment zal moeten plaatsvinden in het EVC-traject.

A.s. donderdag is er opnieuw een overleg van de EVC-werkgroep. Accounthouder van EVC-centrum Nederland is uitgenodigd om informatie te geven over de EVC procedure.

Er wordt gekeken hoeveel masterpsychologen werkzaam zijn in het werkveld en of zij eventueel belangstelling hebben voor een EVC-traject.

Er wordt binnenkort een opdracht gegeven aan het NIVEL om onderzoek te doen: waaruit bestaat het stuwmeer en waar zitten de mogelijkheden voor EVC/ vrijstellingen.

Dan wordt duidelijk wat nodig is voor de verschillende opleidingsroutes. Daarover wordt mn in de praktijkopleidingsinstellingen somber gedacht (“praktijkopleidingsinstellingen kunnen het niet aan”).

Vervolgens kan bezien wordt of de routes bekostigd kunnen worden.

De vraag wordt gesteld of er landelijk consensus is over de structuur en inhoud van de gz-opleiding. De eindtermen zijn geformuleerd. Er is een landelijk opleidingsplan.

6. Stand van zaken werkgroep selectie

Anneloes van Baar doet verslag van de ontwikkelingen bij de werkgroep selectie.

De wettelijke kaders rondom de selectie voor masteropleidingen/selectieve masteropleidingen/tracks zijn uitgezocht.

Er is gekeken naar de huidige selectie voor de Gz-opleiding: wat zijn de belangrijkste facetten waarnaar bij de selectie voor de Gz-opleiding gekeken wordt?

Experts op het gebied van selectie onderzoeken welke instrumenten betrouwbaar en valide zijn om gebruikt te kunnen worden in het selectieproces.

Er wordt nagedacht over een gefaseerde selectie: bachelor naar master, master naar Gz-opleiding, Gz-opleiding naar specialistische opleiding.

Mogelijk moeten opleidingen geselecteerd worden of zij in staat zijn de gehele leerlijn te volgen (tot en met de specialistische opleiding).

Kwantiteit speelt hierbij een rol.

Via een dashboard-methode wil de werkgroep een en ander uitwerken. Als bepaalde elementen zich wijzigen heeft dat consequenties voor bepaalde andere systemen. Bijvoorbeeld het beperken van de instroom in de masteropleiding heeft consequenties voor bijvoorbeeld de universiteit.

In de commissie vindt een constructieve discussie plaats. Stap voor stap wordt gewerkt; er wordt expliciet gemaakt wat de knelpunten zijn.

Er wordt draagvlak gecreëerd; er is een inhoudskant, eveneens wordt een procesroute gevolgd.

Er wordt overlap gezien met andere werkgroepen.

In feite gaat het om leerlijnen, die aansluiten op competenties.

Het is niet bezwaarlijk dat er enig dubbelwerk gedaan wordt. Bezien kan worden waarop men uitkomt en of dat gelijk is of verschilt van wat een andere werkgroep gedaan heeft.

Aangegeven wordt dat het wel zaak is dat dit op tijd met elkaar besproken wordt.

Als er bijvoorbeeld overeenstemming is over de leerlijnen, dan moet dit besproken worden met de werkgroepen selectie, EVC, KTA.

De communicatie met het werkveld toe moet zorgvuldig gedaan worden: eenduidigheid is hierbij van belang.

Enkele keren is naar voren gekomen: het beperken van de instroom richting de masteropleiding. De vraag wordt gesteld welke werkgroep hiervoor aandacht heeft.

Dit komt deels aan de orde bij de werkgroep selectie (selecteren voor een bepaalde track). Mogelijk moeten de werkgroep selectie en de werkgroep LTA hierover overleg hebben (**actie**).

Het streven is dat de werkgroep selectie in januari 2021 een eerste nota in de werkgroep bespreekt; daarna zal deze nota naar de taskforce gestuurd worden.

Jaap v.d. Pol wil met Anneloes van Baar nog een keer spreken over de mogelijkheid van selecteren aan het begin van het leertraject; ook voor de specialistische opleiding. Door de ervaring die opgedaan wordt als gz-psycholoog, ontstaan keuzes. Volgens Jaap v.d. Pol is de keuze aan het begin van het traject nog niet altijd duidelijk.

Anneloes van Baar zegt dat het een stap is in de selectieprocedure. Het moet niet vergeten worden.

7. Stand van zaken werkgroep LTA

Agneta Fischer doet verslag van de werkgroep LTA.

De competenties van de verschillende fasen worden gezien. Begonnen wordt bij de bachelor; tot en met de specialist krijgt dit aandacht.

Leerlijnen worden vastgesteld. Er wordt uitgegaan van 3 leerlijnen: de academische ontwikkeling, zorginhoudelijk en persoonlijke ontwikkeling en reflectie. Guus Smeets en Hanna Swaab doen hiertoe een aanzet.

De vraag wordt gesteld of de lange termijn werkgroep rekening houdt met EVC-procedures.

Aangegeven wordt dat de leerlijnen bepaald worden. Daarmee wordt duidelijk welke competenties iemand moet bezitten.

De lange termijn werkgroep denkt voorlopig aan een geïntegreerde opleiding.

De korte termijn werkgroep houdt rekening met een tussenperiode van 6 maanden.

Mogelijk kan zomer 2021 al inzicht gegeven worden. Vervolgens zouden de werkgroepen selectie en EVC geïntegreerd kunnen worden.

De voorzitter stelt voor dat alle werkgroepen in het voorjaar van 2021 tot een eerste inzicht komen. Vervolgens kunnen werkgroepen geïntegreerd worden en kan in de zomer van 2021 een financiële doorrekening plaatsvinden.

Het is een wens van het Ministerie van VWS is om in het najaar van 2021 een resultaat te hebben van de taskforce.

8. Onderzoek NIVEL: stand van zaken

Een opdracht voor het NIVEL ligt voor: TF AMG 20.020.

Anneloes van Baar benadrukt dat op korte termijn inzicht verkregen moet worden over hoeveel personen in het stuwmeer zitten en welke taken zij in de zorg hebben.

Dit onderwerp moet haars inziens al eerste opgepakt worden.

Anderen bevestigen dat de focus daarop gelegd moet worden.

Een begeleidingscommissie voor het NIVEL-onderzoek wordt geformeerd: een vertegenwoordiger van de beroepsgroepen, Anneloes van Baar, een vertegenwoordiger van de EVC-werkgroep (Mark Verbraak).

Corry den Rooijen zal dit verder vervolgen (**actie**).

9. Adviesraad en vertegenwoordiging

De adviesraad zal op 10 februari 2021 voor de eerste maal bijeenkomen.
Leden van de taskforce kunnen aanwezig zijn bij deze bijeenkomst.

Aangegeven wordt dat genereus partijen toegelaten kunnen worden. Alle partijen die geraakt worden door dit advies kunnen betrokken worden. Te denken valt aan werkgevers, opleidingen, etc.

Betrokken partijen moeten het gevoel krijgen geïnvolveerd te zijn.

De lijst van betrokken partijen zal opgesteld worden door Corry den Rooijen (**actie**). Op- en aanmerkingen kunnen aan Corry den Rooijen gestuurd worden.

De betrokken partijen zullen een aanspreekpunt krijgen binnen de taskforce (zie TF AMG 20.0021B). Corry den Rooijen zorgt voor de ondersteuning bij het beantwoorden van vragen/ verzoeken.

Hans de Veen stelt een ander model voor: de leden van de taskforce hebben een achterban. De leden van de taskforce informeren hun achterban en de achterban kan met vragen/opmerkingen bij de betreffende leden terecht. Partijen die overblijven, kunnen zitting nemen in de adviesraad. Deze suggestie wordt overgenomen.

Corry den Rooijen zal met de leden van de taskforce contact hebben wie tot de achterban gezien wordt en wie tot de adviesraad hoort (**actie**).

Eddy van Doorn wijst op het belang de praktijkopleidingsinstellingen goed te betrekken.

10. Rondvraag

Nadia Kahn vraagt hoe loting zich verhoudt tot selectie. Er wordt voor de bacheloropleiding weer gesproken over loting.

Loting is één van de selectie-instrumenten.

Masteropleidingen mogen selecteren; de instelling gaat daarover.

Vragen van de diverse werkgroepen kunnen gesteld worden aan Wim Stegehuis.

11. Sluiting: 21.30 uur.